

NAMÍBIA

SZAVANNA, SZIKLÁK, SZÁRAZSÁG

Vajon mi érdekes adódhat egy széles, nagy mezőségen, ahol még fű is alig nő? Lehet-e vonzó a szavanna, ha épp nem szafarirajongók vagyunk? Namíbia minderre könnyedén választ ad: itt húzódik ugyanis Afrika egyik legkülönlegesebb szavannavidéke

Egy komoly, magas és erős kerítésrendszerhez érkeznünk. Rajta a kapu leginkább határállomáshoz hasonlít. Itt azonban embereknek és járműveknek szabad az átjárás, nem úgy az állatoknak. Ez ugyanis egy állat-egészségügyi határvonal, és Namíbia hatalmas, központi szavannaterületét vágja keresztül. Az egyik oldalon a főként a fehér lakosság kezében lévő birtokok orvosilag ellenőrzött – és piacra szánt – háziállat-állománya él, a túloldalon viszont törzsi területek húzódnak, ahol az állatok jó része saját fogyasztásra tartott: ám e térség jórészt „vad vidék”, ahol járványok üthetik föl a fejüket. A kerítés tehát a piaci viszonyokat és az önellátást választja szét, konkrétan a fertőzésveszély miatt született.

Nagy és különleges szavannaterületek nemcsak Kelet-Afrikában találhatók, és az ottani, régóta védettséget élvező és erősen szabályozott, vadban bő füves-fás mezőségekhez képest a délnyugat-afrikai

szavannák látszólag még érintetlenek: ezért és a szabadabb lehetőségek fényében népszerűek például az európai szafarivadászok körében. Ám kerítések itt is vannak: az állat-egészségügyiek mellett a védett területek és a nagy földbirtokoké, ám mindezek alig kerülnek a szemünk elé. Az összkép: végeláthatatlan, száraz szavanna a Namib-sivatag és a Kalahári-medence között.

Bár az Atlanti-óceán menti, tökéletesen száraz, több száz méter magas csillagdűnékben tetőző Namib-sivatag és az ország furcsa, északkeleti nyúlványa, a nedves Caprivi-sáv jócskán elüt ettől, e kiterjedt szavannavidék Namíbia uralkodó tájegysége. Gyér fű, elszórtan egy-egy fa – látszólag egyhangú környezet a Baktérítő vidékén. Valójában azonban meglepő érdekességeket tartogató helyszín.

Egy farm hátsó udvarába gyalogolva jókora „kőtömb” fogad. Le sem kell hajolni, máris megérint-

hetjük a Föld legnagyobb vasmeteoritját (egyben a legnagyobb ismert, egy tömbből álló meteoritot), a 2,7x2,7x0,9 méteres, de vagy 60 tonnás Hobát. És nem kell túl messzire menni, hogy egy ősi tó beparlódott medencéjére leljünk: az Etosha-sósíkság vidékén rendkívül gazdag vadvilágot leshetünk. Bár e tájak az év túlnyomó részében rendkívül csapadékszegények, a rövid, nedves időszakokban heves esőzések rohannak át a szavanna fölött. És ekkor bizonyossággá válhat, hogy a természetfilmek gyorsított felvételein látható növénypumpa döbbenetes ütemű megjelenése nemcsak filmtrükk: a kiszáradt vidék valóban napok alatt kizöldülhet.

A falvak népe túlnyomó részben az Afrika középső részeiből betelepült bantu csoportokhoz tartozik. Évszázadokkal ezelőtt kezdődött délre vándorlásuk során majdnem egész Dél-Afrikát meghódították, s mivel ma már egyértelműen többségben vannak, ők is vezetik az itteni államokat. Az őslakosok többnyire kiszorultak a jóból, és ez az ország 1990-es függetlenné válása előtti, Angolát, Namíbiát és részben Dél-Afrikát is érintő háborús helyzetben is visszaköszönt. A szavannát jól ismerő, a bozótos-ligetes területeken kiválóan har-

HIMBA ASSZONYOK
Kifejezetten szavannai vándorlásra termettek – de fotózásuk egyre inkább turistacélpont

Az Air Namibia két vadonatúj Airbus A330-200-as gépével napi közvetlen járatot üzemeltet Frankfurtból Windhoekba júliustól november végéig, és heti 6 járatot decembertől.

Az Air Namibia légitársaság hazai képviseletét az AVIAREPS Magyarország Kft látja el.

ESŐMOSTA FÉLSIVATAG

Alig egy órával a felhőszakadás után már nincs víz a környéken. A felszín persze nedves, és lehet, hogy a következő nap már virágok bújnak elő a kopár tájon

coló őslakosok (damarák, namák) a fehéreket támogatták, a másik oldalon pedig a bantuk (ovambók, kavangók) álltak. Bár az itteni konfliktusokról akkoriban a hírek mint apartheidproblémáról érkeztek, a valós helyzet messze volt ettől.

A száraz szavanna szűkös életkörülményei között a tradicionális életmód a félnomád pásztorkodás és a vadászat volt. Ma ezt már csak néhány nép űzi, közülük természetesen is feltűnők a néhány tízezer főt számláló himbák: alkatuk sík vidéki, gyors mozgásra termett, vagy strandröplabdára... Mozgásterük csak azért van, mert a helyenként már félsivatagba hajló vidék más jellegű hasznosításra alig alkalmas. Az általuk járt vidék azonban korántsem egyhangúan lapos: a szavannát kúp- vagy dóm-szerű szigethegyek tagolják.

Kopár kőhalom magasodik előttünk: hatalmas, szobányi sziklatömbök hevernek egymáson – hegynyi tömegben. Sok társához hasonlóan az uralkodó aprózódás és a szintén jelen lévő mállás együttes hatására alakult ki e formavilág. A főként homokkő hegyek szétesőfélben vannak: a köztré-

sek mentén tömbökre válnak szét, az időszakos csapadék az éleket tompítja, a sziklák lekerekítődnek. Gyakran egészen golyószerűek, és körülményesen egyensúlyoznak a lejtőkön, vagy épp legurulnak, s darabokra törnek. A legellenállóbb sziklarészek kemény, külső mállási kérge azonban évezredek üzeneteit őrzi: a szavanna állatainak és az őslakos vadászoknak sziklába vésett alakjait. Mert ez az „állandóság földje”: ahogy a Namíb a Föld egyik legősibb (több tízmillió éves) sivataga, úgy a közeli szavannák is stabil képződmények, mivel a kéregmozgások és a mélyreható klímaváltozások is csak enyhén érintették vidéküket. Természeti képük vajmi keveset változott az elmúlt évezredekben.

SZÖVEG ÉS KÉP: NAGY BALÁZS

SZÁRAZ SZAVANNA

Minden magassági szintnek megvan a haszonélvezője: vándorantilopok egy zsiráf társaságában

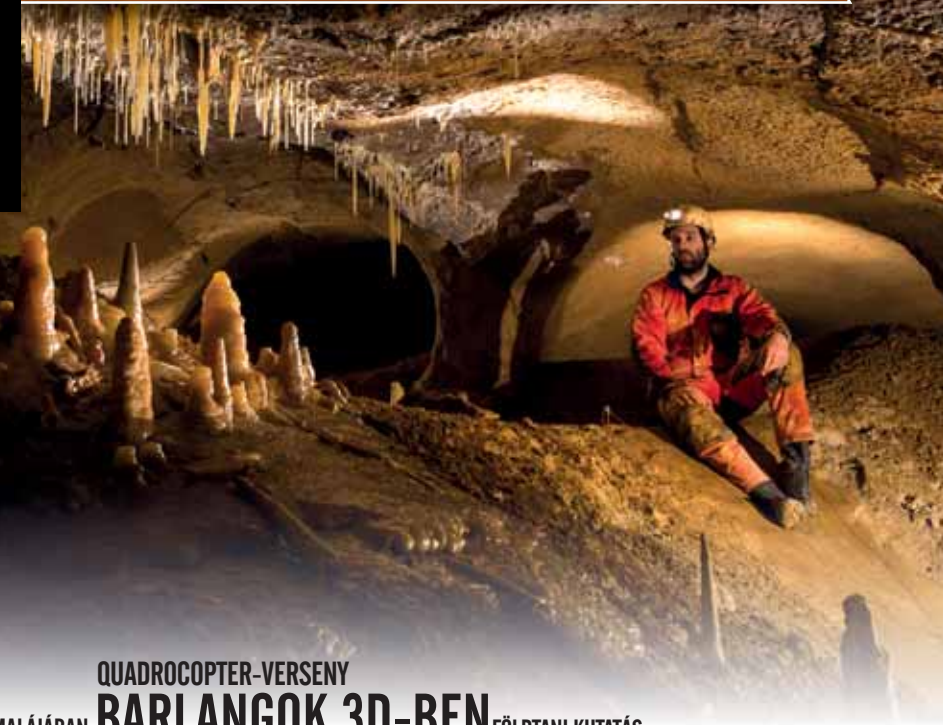
FELFEDEZŐK
NAPJA
KUTATÓEXPEDÍCIÓK
FESZTIVÁLJA

2014. MÁJUS 17.
SZOMBAT

10.00–19.00

MILLENÁRIS
D. CSARNOK

KÖZÉPPONTBAN A BARLANGKUTATÁS

QUADROPTER-VERSENY
NAPISKOLA A HIMALÁJÁBAN **BARLANGOK 3D-BEN** FÖLDTANI KUTATÁS
GYERMEKPROGRAMOK FÖLD ALATTI EXPEDÍCIÓK HÉTPRÓBA
ŐSFÖLDRAJZI KUTATÁS RÉGÉSZET **JÁTÉK** TŰZHÁNYÓK VILÁGA NYEREMÉNYEK MARS-KUTATÁS
UTAZÓ PLANETÁRIUM **WWW.FELFEDEZOKNAPJA.INFO**
ŰRKUTATÁS KLÍMAKUTATÁS MÉLYTENGERI KUTATÁS **CURIOSITY** FELSZÍNFELJÖDÉS-KUTATÁS
LA SALLE 3D INTERNATIONAL TEAM **INGYENES BELÉPÉS**
BARLANGKUTATÁS BARLANGI BÚVÁROK **ATACAMA-EXPEDÍCIÓ** ÁLLATSIMOGATÓ
FÖLDKERÜLŐ VITORLÁZÓ KÖTÉLHÍDÁTKELÉS RAJA AMPAT MADÁRVILÁGA

Támogatók:

Szervező:

FÖLDGÖMB